

іноземної мови. Дистанційне навчання демонструє значну залежність освітніх цілей від потреб студентів як споживачів освітніх послуг.

До розглянутих у роботі Інтернет-технологій у викладанні іноземних мов належать навчальні платформи, месенджери та тематичні ресурси. Ці електронні засоби навчання сприяють розвитку здібностей студентів до навчання і самостійного навчання, підвищують їх мотивацію. Комп'ютерні технології підтримують усне і письмове спілкування. У статті описано такі види іншомовного спілкування, як чати, блоги, електронні листи, месенджери, вікі, списки розсилки.

У роботі підкреслено основні вимоги до професійного вивчення мови, які сприятимуть спеціалісту в подальшому розвитку кар'єри. Комп'ютерно-опосередковані та традиційні методи навчання іноземної мови мають сприяти створенню умов для навчання, розвитку мовленнєвих навичок, та мотивації студентів до професійного вивчення іноземної мови.

Ключові слова: блог, списки розсилки, дистанційна освіта, комп'ютерні технології, засоби навчання, освітня платформа, месенджер, чат, вікі

УДК 378.675/89

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.89.08>

Демянчук М. Р., Горська О. В., Демянчук Т. М.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ СЕСТРИНСЬКОЇ СПРАВИ (на прикладі курсів «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування»)

Статтю присвячено проблемі використання інноваційних освітніх технологій під час викладання курсів «обстеження та оцінка здоров'я людини» та «основи раціонального харчування» в процесі підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи. Глобальні зміни української охорони здоров'я багато в чому залежить від компетентності медичних кадрів, зокрема медичних сестер. Підготовка медичних сестер нової генерації – прикладних та академічних бакалаврів сестринської справи не тільки актуалізує престиж професії, а й дозволить передати велику частку функціоналу лікарів медичним сестрам, що знизить дефіцит лікарських кадрів. Вирішення цих завдань стає можливим у зв'язку з впровадженням третього покоління стандартів вищої сестринської освіти – бакалаврату сестринської справи. Мета дослідження: виокремлення ключових можливостей застосування інноваційних освітніх технологій під час викладання курсів «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» в процесі підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи.

Методи дослідження: для досягнення мети статті використовували низку методів наукового пізнання, а саме: аналіз наукової літератури, індукція, дедукція, синтез, узагальнення, порівняння.

Результати. Визначено, що використання сучасних освітніх технологій у процесі викладання дисциплін «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» має на меті розвиток індивідуальних особливостей майбутніх бакалаврів сестринської справи. Одним з векторів застосування сучасних освітніх технологій під час викладання згаданих курсів є розвиток продуктивного мислення студентів медичної академії, який вважаємо вимогою часу, логічним кроком розвитку педагогічної практики.

Висновки. Підготовка кваліфікованих конкурентоспроможних бакалаврів сестринської справи з високим рівнем професійних знань, умінь, навичок, досвіду виконання професійних функцій, які відповідають сучасним вимогам науково-технічного прогресу. Тому нині наріжним каменем професійної підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи в медичних академіях є оновлення й технологізація освітнього процесу. Особливо актуальним є використання інноваційних педагогічних технологій на початкових курсах навчання під час вивчення студентами курсів «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування». Для забезпечення гнучкості та інтенсивності освітнього процесу викладачі медичної академії повинні використовувати технології активного навчання, технології алгоритмізації освітнього процесу, сучасні комп'ютерні й віртуальні технології.

Ключові слова: педагогічні технології, інноваційні освітні технології, студенти, майбутні бакалаври сестринської справи, медична академія.

Протягом останніх років у системі охорони здоров'я України продовжується реформування сестринської справи, спрямоване на модернізацію системи освіти сестринського персоналу, з розширенням професійних навичок, професійного та соціального статусу. Глобальні зміни української охорони здоров'я багато в чому залежить від компетентності медичних кадрів, зокрема медичних сестер. Підготовка медичних сестер нової генерації – прикладних та академічних бакалаврів сестринської справи не тільки актуалізує престиж професії, а й дозволить передати велику частку функціоналу лікарів медичним сестрам, що знизить дефіцит

лікарських кадрів [3]. На сучасному етапі модернізації сестринської медичної освіти в умовах реформування охорони здоров'я України необхідно вирішити багато нових завдань [4], у тому числі в організації процесу підготовки студентів в медичних академіях, оскільки важлива роль у реформуванні охорони здоров'я [6], забезпеченні доступності та якості лікувально-профілактичної допомоги населенню належить сестринському персоналу.

Крім того, соціально-економічні реформи, що відбуваються в нашій країні, значно підвищили потребу суспільства у наданні висококваліфікованої медичної допомоги [5]. Виникла нагальна необхідність у медичних сестрах, які не тільки володіють сучасними методами догляду, відповідними світовим стандартам, але й здатні самостійно вирішувати медико-соціальні проблеми хворої людини в рамках сестринського процесу. Вирішення цих завдань стає можливим у зв'язку з впровадженням третього покоління стандартів вищої сестринської освіти – бакалаврату сестринської справи. Як відомо, високоякісне викладання курсів «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» у медичних академіях є запорукою підготовки висококваліфікованих бакалаврів сестринської справи, які сприятимуть збереженню здоров'я населення. Окреслені курси містять фундаментальні теоретичні та практичні відомості з медицини, інтегроване викладання яких закладає основи клінічного мислення майбутніх бакалаврів сестринської справи та випереджає початок їх клінічного навчання.

Мета дослідження полягає у виокремленні ключових можливостей застосування інноваційних освітніх технологій під час викладання курсів «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» в процесі підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи.

Завдання дослідження: 1) виявити актуальність проблеми; 2) конкретизувати вектори дослідження проблеми оновлення методики викладання курсів «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» в процесі підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи.

У дослідженні для досягнення мети статті використовували низку методів наукового пізнання, а саме: *аналіз наукової літератури, індукція, дедукція, синтез, узагальнення, порівняння*.

Тенденції розвитку сестринської справи значно посилюють роль медсестри у сучасній системі охорони здоров'я. Спочатку медсестра належала до середнього медичного персоналу, вважалася помічником лікаря та здійснювала сестринський догляд за призначенням лікаря. В даний час сучасні теорії сестринської справи, засновані на науковому підході та доказових практиках, представляють медсестру як рівноправного партнера лікаря, який приймає самостійні сестринські рішення, планує та здійснює доказовий сестринський догляд.

Поряд з цим, невід'ємну роль у процесі реалізації основних завдань реформування галузі відіграє медична сестра з вищою освітою, яка володіє професійною компетентністю. Саме тому в усьому світі фахівці сестринської справи нині проходять підготовку не лише на рівні базової технічної та професійної освіти, а й у рамках бакалаврату, магістратури та докторантури у сестринській справі. І в останні роки акцент професійної підготовки змістився із засвоєння студентами знань та вмінь на формування професійної компетентності [10].

Зважаючи на той факт, що в нових умовах виникла необхідність розвитку соціально активної та розвиненої особистості майбутніх бакалаврів сестринської справи в освітньому процесі виникають нові питання до якості підготовки таких медичних працівників та підвищені вимоги до розробки теоретичних й методичних засад формування професійної компетентності та медичної практики, а також підготовки випускників до самостійної професійної діяльності.

Особливостями сучасного розвитку клінічної медицини є, з одного боку, поглиблення аналітичного спрямування, та розвиток інтегративної спрямованості медичної освіти, з іншого [7]. Так, в процесі вивчення курсів «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» студенти медичної академії мають змогу зрозуміти, що функція кожного органу знаходиться в тісному зв'язку з функціями інших органів і систем, а весь комплекс регуляторних механізмів забезпечує не тільки тонку взаємодію всередині організму, а й пристосування організму як цілого до умов середовища, що постійно змінюються. Знання майбутніми бакалаврами сестринської справи цієї сутності є неодмінною умовою, основою осмислення патогенезу порушень та шляхів їх корекції в організмі [8]. Таке розуміння є фундаментом клінічного мислення фахівця з вищою сестринською освітою, що дозволяє кваліфіковано планувати, здійснювати, контролювати та, за необхідності, коригувати догляд за пацієнтом.

Відтак, використання сучасних освітніх технологій у процесі викладання дисциплін «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» має на меті розвиток індивідуальних особливостей майбутніх бакалаврів сестринської справи. Одним з векторів застосування сучасних освітніх технологій під час викладання згаданих курсів є розвиток продуктивного мислення студентів медичної академії, який вважаємо вимогою часу, логічним кроком розвитку педагогічної практики [9]. Характерними його особливостями є самостійна пізнавальна діяльність студентів та творче мислення як ключовий елемент результату освіти. Ось чому всі сучасні рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу зводяться до необхідності використання технологій активного навчання. Зокрема, ведемо мову про такий їх складник як самостійна робота творчого характеру, що дозволяє розвивати продуктивне мислення у майбутніх бакалаврів сестринської справи.

За допомогою ситуаційних завдань, у зміст яких інтегровано відомості зі згаданих дисциплін формуватиметься здатність студентів до пошуку відповіді поза відомих зразків [2]. Постійний пошук нових рішень, їх обґрунтування, узагальнення та систематизація отриманих знань, перенесення їх у нестандартні ситуації роблять знання студентів більш гнучкими, мобільними, виробляють уміння, навички та потребу самоосвіти.

Для розвитку продуктивного мислення майбутніх бакалаврів сестринської справи у процесі викладання дисциплін «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» доцільно використовувати ситуаційні завдання різного рівня складності з огляду на особливості спеціалізації студентів у системі вищої сестринської освіти.

Крім того, методологія викладання дисциплін «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» з використанням аналітичного та системного підходів сприяє більш глибокому розумінню студентами проблем пацієнта, визначенню пріоритетів та подальшого планування сестринських втручань. Реалізація цих підходів за сучасних умов передбачає застосування комп'ютерних технологій. Впровадження навчальних віртуальних технологій повинно бути спрямоване на покращення наочності та переконливості викладання діагностичних маніпуляцій [1]. Використання демонстраційних досліджень функцій людського організму та їх порушень дасть змогу підготувати студентів до роботи біля ліжка хворого під час виробничої практики.

Цікавою вважаємо ідею використання алгоритмізації як методу оптимізації структури і змісту викладання дисциплін «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування», раціонального отримання та відтворення студентами навчальної інформації. Обґрунтоване впровадження у процес підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи алгоритмічних технологій дозволить доцільно організувати заняття, оптимізувати роботу викладача, інтенсифікувати процес підготовки студентів. Адже алгоритмічний підхід до формування фахових сестринських умінь дозволить на початкових етапах навчання, без суттєвих помилок закласти в студентів основи практичної професійної майстерності, стандартизувати підготовку, а на етапах удосконалення основ професіоналізму – стимулювати творчі здібності студентів, розвинути в них індивідуальний підхід до вирішення поставлених завдань. Адже підготовка за алгоритмами дозволяє підвищити рівень засвоєння навчального матеріалу, сприяє його більш ефективному запам'ятовуванню, досягненню вищих рівнів підготовки і мислення; алгоритмізація привчає студента до порядку і дисципліни, сприяє розвитку розумових здібностей, інтуїції, логічного мислення.

Одним із інноваційних підходів до підготовки викладання курсів «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» у підготовці студентів медичної академії є використання дистанційного навчання. Науковці відзначають гнучкість, модульність, економічну ефективність і нову роль викладача в дистанційному навчанні, можливість використання спеціалізованих технологій і засобів навчання, досліджують розвиток основних компонентів для організації дистанційного навчання в Україні, розглядають цей феномен як вимогу часу і шлях до відкритої освіти. Технології дистанційного навчання широко використовуються в підготовці майбутніх бакалаврів сестринської справи.

Висновки. Підготовка кваліфікованих конкурентоспроможних бакалаврів сестринської справи з високим рівнем професійних знань, умінь, навичок, досвіду виконання професійних функцій, які відповідають сучасним вимогам науково-технічного прогресу, потребам у соціально-активних членах суспільства, формування у них наукового світосприйняття, творчого мислення, кращих людських якостей і національної свідомості, є важливим завданням професійної освіти. Тому нині наріжним каменем професійної підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи в медичних академіях є оновлення й технологізація освітнього процесу. Особливо актуальним є використання інноваційних педагогічних технологій на початкових курсах навчання під час вивчення студентами курсів «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування». Для забезпечення гнучкості та інтенсивності освітнього процесу викладачі медичної академії повинні використовувати технології активного навчання, технології алгоритмізації освітнього процесу, сучасні комп'ютерні й віртуальні технології. Поступовий перехід медичних академії до використання сучасних освітніх технологій дасть новий імпульс розвитку системі медичної освіти.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у визначенні методичних шляхів реалізації засобів симуляційного навчання в методиці викладання дисциплін «Обстеження та оцінка здоров'я людини» та «Основи раціонального харчування» у процесі професійної підготовки майбутніх бакалаврів сестринської справи.

Використана література:

1. Акуліна, Л. П. (2016) Ступенева медсестринська освіта – вимога міжнародних стандартів. *Актуальні питання підготовки майбутніх фармацевтичних та медичних фахівців в умовах сучасної освіти*: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 15 лютого –24 березня 2016 р.), С. 4–5.
2. Добровольська, К. В. (2015) Формування професійної самосвідомості студентів медичних ВНЗ як педагогічна проблема. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Сер.: Педагогіка і психологія*, № 44, С. 132–136.
3. Жерновникова, О. А. (2009) Дидактичні умови стимулювання самостійної навчальної діяльності студентів медичного коледжу: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / Харківський нац. пед. ун-тет ім. Г. С. Сковороди. Харків, 239 с.
4. Закусилова, Т. О. (2018) Формування основ професіоналізму майбутніх медичних сестер у процесі фахової підготовки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.04. Запоріжжя, 20 с.

5. Кайдалова, Л. Г. (2018) Формування професійної компетентності майбутніх медичних сестер: теоретичний аспект. *Науковий вісник НУБіП України. Сер.: Педагогіка, психологія, філософія*, № 267, С. 80–85.
6. Коваленко, О. О. (2013) Значення самостійності як особистісно-професійної якості молодшого медичного персоналу в умовах реформування медичної галузі в Україні. *Педагогіка та психологія*, № 43, С. 73–82.
7. Козак, Х. І. (2019) Формування професійної ідентичності майбутніх молодших спеціалістів сестринської справи на засадах деонтологічного підходу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. Хмельницький, 245 с.
8. Лісна-Міський, Н. Є. (2016) Загальна характеристика формування професійної компетентності майбутніх фахівців сестринської справи. *Педагогічний дискурс. Сер.: Педагогічні науки*, LXXII, С. 122–126.
9. Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф) НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) (2017) : матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 18–19 трав. 2017 р.) : у 2 т. / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. Тернопіль : ТДМУ, 1.
10. Яковець, О. В. (2011) Самостійна робота як важливий чинник у формуванні професійних умінь студентів медичних коледжів. *Вища освіта в медсестринстві: проблеми і перспективи* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Житомир, 10-11 листоп. 2011 р.). Житомир, С. 261–263.

References:

1. Akulina, L. P. (2016) Stupeneva medsestrynska osvita – vymoha mizhnarodnykh standartiv [Undergraduate nursing education – a requirement of international standards]. *Aktualni pytannia pidhotovky maibutnikh farmatsevtichnykh ta medychnykh fakhivtsiv v umovakh suchasnoi osvity: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. – Current issues of training future pharmaceutical and medical specialists in the conditions of modern education: materials of the All-Ukrainian. science and practice conf.* (m. Zhytomyr, 15 liutoho –24 bereznya 2016 r.), 4–5. [in Ukrainian].
2. Dobrovolska, K. V. (2015) Formuvannya profesiinoi samosvidomosti studentiv medychnykh VNZ yak pedahohichna problema [Formation of professional self-awareness of medical university students as a pedagogical problem]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Ser.: Pedahohika i psykhohihiia – Scientific notes of Vinnytsia State Pedagogical University named after Mykhailo Kotsyubynskiy. Ser.: Pedagogy and psychology*, 44, 132–136. [in Ukrainian].
3. Zhernovnykova, O. A. (2009) Dydaktychni umovy stymulivannya samostiinoi navchalnoi diialnosti studentiv medychnoho koledzhu [Didactic conditions for stimulating independent educational activities of medical college students]: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.09 / Kharkivskiy nats. ped. un-tet im. H. S. Skovorody. Kharkiv. [in Ukrainian].
4. Zakusylova, T. O. (2018) Formuvannya osnov profesionalizmu maibutnikh medychnykh sester u protsesi fakhovoi pidhotovky [Formation of the foundations of professionalism of future nurses in the process of professional training]: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. ped. nauk : 13.00.04 – teoriia i metodyka profesiinoi osvity. Zaporizhzhia. [in Ukrainian].
5. Kaidalova, L. H. (2018) Formuvannya profesiinoi kompetentnosti maibutnikh medychnykh sester: teoretychnyi aspekt [Formation of professional competence of future nurses: theoretical aspect]. *Naukovyi visnyk NUBiP Ukrainy. Ser.: Pedahohika, psykhohihiia, filohohiia – Scientific bulletin of NUBiP of Ukraine. Ser.: Pedagogy, psychology, philosophy*, 267, 80–85. [in Ukrainian].
6. Kovalenko, O. O. (2013) Znachennia samostiinosti yak osobystisno-profesiinoi yakosti molodshoho medychnoho personalu v umovakh reformuvannya medychnoi haluzi v Ukraini [The value of independence as a personal and professional quality of junior medical personnel in the conditions of reforming the medical industry in Ukraine]. *Pedahohika ta psykhohihiia – Pedagogy and Psychology*, 43, 73–82. [in Ukrainian].
7. Kozak, Kh. I. (2019) Formuvannya profesiinoi identychnosti maibutnikh molodshykh spetsialistiv sestrynskoi spravy na zasadakh deontolohichnogo pidkhodu [Formation of the professional identity of future junior nursing specialists based on the deontological approach] : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / Khmelnytska humanitarno-pedahohichna akademiia. Khmelnytskyi. [in Ukrainian].
8. Lisna-Miskiv, N. Ye. (2016) Zahalna kharakterystyka formuvannya profesiinoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv sestrynskoi spravy [General characteristics of the formation of professional competence of future nursing specialists]. *Pedahohichnyi dyskurs. Ser.: Pedahohichni nauky – Pedagogical discourse. Ser.: Pedagogical Sciences*, LXXII, 122–126. [in Ukrainian].
9. Suchasni pidkhody do vyshchoi medychnoi osvity v Ukraini (z dystantsiynym pidiednanniam VM(F) NZ Ukrainy za dopomohoiu videokonferents-zv'iazku) [Modern approaches to higher medical education in Ukraine (with remote connection of the Ministry of Health of Ukraine through video conferencing)] (2017) : materialy XIV Vseukr. nauk.-prakt. konf. z mizhnar. uchastiu, prysviachenoi 60-richchiiu TDMU (Ternopil, 18–19 trav. 2017 r.) : u 2 t. / Ternop. derzh. med. un-t imeni I. Ya. Horbachevskoho. Ternopil : TDMU, 1. [in Ukrainian].
10. Iakovets, O. V. (2011) Samostiina robota yak vazhlyvyi chynnyk u formuvanni profesiinykh umin studentiv medychnykh koledzhiv [Independent work as an important factor in the formation of professional skills of medical college students]. *Iyshcha osvita v medsestrynstvi: problemy i perspektyvy: materialy Vseukr. nauk.-prakt. konf. – Higher education in nursing: problems and prospects: materials of Vseukr. science and practice conf.* (Zhytomyr, 10-11 lystop. 2011 r.). Zhytomyr, 261–263. [in Ukrainian].

Demianchuk M., Horska O., Demianchuk T. The use of innovative educational technologies in the process of training future nursing bachelors (for example, the courses “Examination and assessment of human health” and “Fundamentals of rational nutrition”)

Purpose. Article is devoted to the issue of use of innovative educational technologies during teaching of the courses «Human Health Examination and Assessment» and «Rational Nutrition Fundamentals» in the process of training of future bachelors of nursing. Global changes in the Ukrainian Health Care depends a lot on the competencies of medical staff, as well as nurses. Training of nurses of a new generation – applied and academic bachelors of nursing will not only update the prestige of the profession, but will also allow a large share of the functions of doctors to be transferred to nurses, which will reduce the shortage of medical personnel. Deciding of such tasks becomes possible due to the implementation of the third generation of standards of higher nursing education – bachelor's degree in nursing. The purpose of research: highlighting key opportunities of use of innovative educational technologies during teaching of the courses «Human Health Examination and Assessment» and «Rational Nutrition Fundamentals» in the process of training of future bachelors of nursing.

Methods of research: to reach the purpose of the article a number of methods of scientific cognition, namely: scientific literature analysis, induction, deduction, synthesis, generalization, comparison.

Results. It has been defined that use of innovative educational technologies during teaching of the courses «Human Health Examination and Assessment» and «Rational Nutrition Fundamentals» aims to develop the individual characteristics of future bachelors of nursing. One of the vectors of use of innovative educational technologies during teaching of the mentioned courses is the development of productive thinking of medical academy students that, we think, is a requirement of time, a logic step in the development of pedagogical practice.

Conclusions. Training of qualified competitive bachelors of nursing with a high level of professional knowledge, abilities, skills, experience in performing professional functions that meet the modern requirements of scientific and technical progress is an important task of vocational education. Therefore, nowadays, the cornerstone of the vocational training of future bachelors of nursing in medical academies is the renewal and technologization of the educational process. The use of innovative pedagogical technologies in the initial courses of study during students' learning of the courses «Human Health Examination and Assessment» and «Rational Nutrition Fundamentals» is especially relevant. To ensure the flexibility and intensity of the educational process, lecturers of medical academy have to use technologies of active study, technologies of algorithmization of the educational process, modern computer and virtual technologies.

Key words: pedagogical technologies, innovative educational technologies, students, future bachelors of nursing, medical academy.

УДК 378.011.3-057.87:796

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.89.09>

Денисенко Н. Г., Найт Н. Ф.

СЕРЕДОВИЩНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

У статті аналізується роль застосування середовищного підходу у формуванні у майбутніх учителів фізичної культури професійно важливих якостей, необхідних для здійснення їхньої професійної підготовки, заснованої на загальному дидактичному принципі діалогу культур, а в результаті – формуванні у студентів готовності до іншомовної комунікації у роботі за фахом. Зокрема, виявлено можливості застосування середовищного підходу у формуванні готовності майбутніх учителів фізичної культури до іншомовної комунікації. Проаналізовано поняття «середовищний підхід» через низку останніх публікацій сучасних вчених та педагогів. З метою вивчення специфіки підготовки майбутніх учителів фізичної культури розроблено та проаналізовано відповіді авторської анкети, яка мала на меті дослідити суб'єктивне ставлення студентів 2-3 курсів Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради до формування їхньої готовності до іншомовної комунікації. Зроблено висновок, що поняття «готовність до іншомовної комунікації» переважна більшість опитаних пов'язує з умінням ведення дискусії на навчальну чи професійну тематику; роботою спортивних аніматорів у міжнародних оздоровчих центрах; публічними виступами при організації спортивно-масових заходів в готельних міжнародних комплексах; відстеженням нової інформації, що міститься в іншомовних матеріалах для організації нових форм фізичного виховання; користуванням іноземними пошуковими системами для інноваційної організації фізичного виховання в НУШ; аналізом іншомовних джерел інформації та використанням їх для прийняття професійних рішень.

Вказано, що середовищний підхід є центральним у формуванні іншомовної комунікативної компетентності сучасного успішного вчителя фізичної культури, який затребуваний як в межах України, так і за кордоном.

Ключові слова: підготовка, професійна готовність, майбутній вчитель фізичної культури, середовище, підхід, іншомовна комунікація, компетентність.

Необхідність формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до іншомовної комунікації обумовлена процесами гармонізації «архітектури» європейської системи вищої освіти та зміною основоположних педагогічних принципів. При цьому виникає проблема вибору компетентностей, якими повинен володіти сучасний вчитель фізичної культури і які підходи можуть бути ефективними для розширення його професійних функцій. Такі кардинальні зміни у підготовці майбутніх учителів до професійно педагогічної діяльності викликані й новими підходами до фізичного розвитку особистості школяра нової української школи. Вважаємо, що застосування середовищного підходу сприятиме формуванню у майбутніх учителів фізичної культури професійно важливих якостей, необхідних для здійснення їхньої професійної підготовки, заснованої на загальному дидактичному принципі діалогу культур, а в результаті – формування у студентів готовності до іншомовної комунікації у роботі за фахом.

Хоча проблема впровадження середовищного підходу розглядається у цілій низці наукових досліджень, необхідне додаткове вивчення завдань, змісту та методів формування професійних та іншомовних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури у зв'язку з особливостями отриманої спеціальності.